

У пошані
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Регістрація і Агенція: "Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07306
434-0237
434-0807
УНІОСОУ: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
Барді 7-4126
УНІОСОУ: Барді 7-6357

РІК LXXVIII Ч. 95. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го ТРАВНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 21, 1971 No. 95. VOL. LXXVIII.

ОЧІКУЄТЬСЯ РІШЕННЯ В СПРАВІ СВЯЧЕНЬ НОВОНАЙМЕНОВАНИХ ВЛАДИК УКЦЕРКВИ

В четвер, 20-го травня, це число "Свободи" зда-
но на пресу дві години пізніше, бо очікувано оста-
точного рішення в справі дати свячення новонаймено-
ваних Ватиканом двох українських католицьких єпи-
скопів, о. прелата Івана Стаха та о. шамбелана Васи-
ля Лостена. Згідно з одержаними інформаціями, обид-
ва новонайменовані Владики вже у вівторок, 18-го
травня, після Блаженнішого Верховного Архисписко-
па Іосифа телеграфічно повідомлення, що вони
згідні прийняти його побажання та відложити заплано-
вані на 25-го травня їхні єпископські свячення до Ар-
хиспископського Синоду УКЦеркви, що мав би відбу-
тися в Вінніпегу, прохали тільки визначити дату того
Синоду, щоб вони могли поробити відповідні підготовку
до тих свячень. В середу, 19-го травня, о. год. 3.30 по
полудні ньюйоркського часу, одержано з Риму посеред-
ню вістку, що Верховний Архиспископ телеграми ще
не одержав. Ця переважна справа повинна б бути ви-
рішена сьогодні, можливо вже в найближчих годинах і з
уваги на це, редакція "Свободи" відкладає до чергового
числа друку відповідних матеріалів, включно з платиним
оголошеннями.

Президент прихильно ставиться до проекту збільшити пенсії соціального забезпечення

Вашингтон. — Президент Ніксон схвалив Палату Ко-
місію Спосібів і Засобів за те, що схвалила широкий
проект про соціальну опіку, в якому пропонується також
збільшити пенсії соціально-
го забезпечення на 5 відсот-
ків. Це збільшення мало б
обов'язувати від 1-го червня
1972-го року. Пенсії соціаль-
ного забезпечення були зби-
льшені від 1-го січня ц. р.
Конгрес плував минулого
року збільшити пенсії на 15
відсотків, але Президент го-
ді був проти цього, і пенсії
збільшено тільки на 10 від-
сотків. Збільшені пенсії на
10 відсотків будуть виплаче-
ні з мірць травень на по-
чатку червня. При кінці чер-
вня пенсіонери дістануть
збільшення пенсій за місяці
від січня до квітня. Почина-
ючи від липня будуть випла-
чуватися збільшені пенсії.
Якщо Конгрес схвалить во-

во збільшення пенсій, то во-
но обов'язувало б аж від
червня 1972-го року, а піз-
ніше пенсії соціального за-
безпечення мали б бути щорі-
чно автоматично збільшу-
вані, якщо кошти прожитку
зросли б в даному році при-
наймні на три відсотки. Пре-
зидент хоче об'єднати ре-
форму соціальної опіки, згі-
дно з якою мало б бути зби-
льшення допомоги родині з
4-ох осіб в сумі 2,500 доларів
річно, якщо б голова цієї
родини не працював, — з
проектом поділу федераль-
них податків між окреми-
стейми. Президент планує
добитися того, щоб соціаль-
на допомога була засобом
до життя для тих родин,
члени яких не мають праці,
збільшувати теперішній стан
в якому деякі родини цілком
свого життя уважають не
працювати і жити з держав-
ної допомоги.

Сенат відкинув справу відновити програму суперсонічного транспорту

Вашингтон. — 19-го трав-
ня Сенат більшістю 58-ох до
37-ох голосів відкинув про-
єкт продовжувати працю в
напрямі побудови літаків,
що творили б так званий су-
персонічний транспорт. Пала-
та Репрезентантів схвалила
була 85 мільйонів доларів
на те, щоб відновити про-
граму суперсонічного тран-
спорту, але Сенат вирішив
поважно більшістю не при-
значати дальших фондів на
цю цілі, чим остаточно по-
гребує цей проєкт, бо і в
Білому Домі вирішили, що
не вдається здобути потріб-
ної більшості в Конгресі
для цієї програми. Уряд
президента Ніксона всіма

силами підтримував програ-
му суперсонічного транспор-
ту, бо не бажав, щоб інші
держави випередили на цій
полі ЗСА, але більшість чле-
нів Конгресу не бажала при-
значити великих сум на
здійснення цього проєкту,
кошти якого мали б стано-
вити більшість доларів. При-
ватні фірми мали будувати
ці літаки, але Уряд призна-
в на будову свої фонди,
без яких ніхто не відважи-
вся був здійснювати цю ко-
штовну програму. Сенат біль-
шістю 92 до 3-ох голосів
схвалив не виплачувати 155
мільйонів доларів летунсь-
ким лінійм і факрикам літа-
ків, які вони були вкляли у
здійснення цього проєкту.

Секретар скарбу не думає змінити політику в справі долара

Вашингтон. — Секретар
скарбу Джон Б. Коннеллі,
знімаючи в Сенатській Фі-
нансовій Підкомісії, заявив,
що настане зміна в міжна-
родній доларовій ситуації,
коли ЗСА продовжувати-
муть поборювати інфляцію.
Секретар скарбу знімав го-
го самого дня, коли Депар-
тамент Торгівлі повідомив,
що рекордово збільшився де-
фіцит в платінному бюджеті
з закордонном в першій
чверті ц. р. на 2.2 бильйон
доларів в порівнянні з чет-

вертюю четверто 1970 року, і
становив 5.5 бильйона доларів.
Секретар скарбу і пред-
ставник Департаменту Тор-
гівлі твердять, що велика
частина збільшення дефіци-
ту виникла в наслідок того,
що закордонні банки давали
більші відсотки, як амери-
канські. Коли економіка в
цій країні — поліпшиться,
то зачнуть плисти долари з
закордонних банків до ЗСА.
Коннеллі виступив проти
проєкту сен. Менсфілда
зменшити на половину аме-
риканські війська в Європі.

В Чикаго вшановано інж. Степана Куропаса в його 70-річчя

Чикаго. — Минулої субо-
ти, 15-го травня, тут в одно-
му з місцевих готелів, відбу-
лося шпанаування, з нагоди
70-річчя, інж. Степана Куро-
паса, довголітнього, передо-
вого громадського діяча, ко-
лишнього головного контро-
лера і опісля донедавнаго
першого заступника головно-
го передсідника УНСОУ
й заступника голови Органі-
зації Державного Відроджен-
ня України. Святоточний бен-
кет відкрив голова святоточ-
ного комітету проф. д-р Юрій
Мачук, який разом з тост-
майстром інж. Миколою
Олемом, керував вечором.
Після відкриття, виступи со-
лецізанта вручили йому кіш-
кивіт, декламуючи вірші
"Українець я маленький". З
сімдесятиріччям з дня його
народження та п'ятдесяти-
річчям військової і громад-
ської активності інж. Куро-
паса вітали представники
численних центральних і мі-
сцевих організацій. Допо-
відь про життя й заслуги
для своєї громади інж. Куро-
паса вголосив Володимир
Різник з Нью Йорку, який
представив життєвий і
громадський шлях солени-
занта, його участь в Україн-
ській Галицькій Армії, в Ук-
раїнській Військовій Органі-
зації, в Організації Україн-

Інж. Степан Куропас

ських Націоналістів, ОДВУ
і ін. З ювілеєм вітали інж.
Куропаса д-р Зіновий Кинш
з Торонто від ОУН, д-р Я-
рослав Падох від Українсь-
кого Народного Союзу, дир.
П. Пуцило від "Свободи",
співробітником якої був інж.
Куропас впродовж понад
чвертьстоліття, інж. Анато-
лій Дорошенко від Окруж-
ного Комітету УНСОУ, а
да. Роман Смик від ЗУА-
ДК, Володимир Гіряк від
канадійських установ та
приятелів соленизанта й ін-
ші. На мистецьку програму
склалися читання поеми І.
Франка "Дидалія" п. Ганною

СЕНАТ ЗАЯВИВСЯ ПРОТИ ВСІХ ВИМОГ ЗРЕДУКУВАТИ ЗБРОЙНІ СИЛИ ЗСА В ЕВРОПІ

Вашингтон. — В середу 19
травня ц. р. Сенат ЗСА від-
кинув великою більшістю
голосів пропозицію очолю-
ваної провідником демокра-
тичної більшості сенатором
Майком Менсфілдом зреду-
кувати на половину збройні
сили ЗСА в Західній Евро-
пі, як також всі інші, на-
віть і компромісові пропози-
ції в цьому напрямку. Заяв-
ляючись категорично за ста-
новлення уряду през. Ніксо-
на проти зменшення зброй-
них сил ЗСА й обмеження
зброєнь у Західній Європі,
Сенат відкинув шістьдесят
й одним голосом проти трид-
цять і шість голосів вимогу
Менсфілда, щоб ще до кін-
ця цього року зредувати
збройні сили ЗСА в Захід-
ній Європі із 310,000 до 155-
000. Після відкинення цієї
пропозиції була відкинута
Сенатом 63 голосами проти
26 також подана демократи-
чним сенатором з Висконси-
ну Гейлордом П. Нельсоном
компромісова пропозиція ви-
вести з Європи 150,000 аме-
риканського війська проти-
гом найближчих трьох ро-

ків, із застереженням, що
початкова редуція зможе
відбутися тільки тоді, коли
держави НАТО і Варшавсь-
кого Пакту почнуть перего-
вори в справі взаємного
зредукування своїх зброй-
них сил. Не здобула схва-
лення Сенату також і пода-
на в останній хвилині демо-
кратичним сенатором Френ-
ком Чирком з Айдаго пропо-
зиція вивести з Європи ще
цього року 50,000 американ-
ських воєнків. Не заявився
також Сенат і за сповідно
проурядовою пропозицією,
що була подана групою рес-
публіканських і демократи-
чних сенаторів, щоб Уряд З-
СА започаткував негійно
переговори із державами
НАТО і з Советським Сою-
зом в справі загальної ре-
дуції збройних сил в Евро-
пі. Пропозиція щодо цього,
підтримана м. ін. республі-
канським сенатором Дже-
кобом К. Джентісом і демо-
кратичним сенатором Гю-
бертом Г. Гомфрі, була від-
кинута — за інструкцією від
Уряду през. Ніксона — 73
голосами проти 24.

Советський Косигін і канадійський Трудо підписали несподівано "договір дружби"

Москва. — Прем'єр кана-
дійського уряду П'єр Е. Тру-
до, який відбуває тепер 12-
денні відвідини в Советсь-
кому Союзі, і голова ради мі-
ністрів СССР Алексей Коси-
гін підписали тут в середу
19-го травня ц. р. договір в
справі втримування на висо-
кому рівні контактів, для
покращання дружби, добро-
го сусідства і взаємного до-
віря. Переговори в цій
справі велися вже багато мі-
сяців, але ж остаточний
текст договору був устійне-
ний, мабуть, секретно в час
цілоденного перебування
прем'єра Трудо у Москві.
Повідомлення про те, що
мас відбутися підписання
ближче невизначеного, важ-
ливого документу, одержа-
ли закордонні кореспонден-
ти в останній хвилині і тіль-
ки вже після акту підписан-
ня цього договору вони ді-
зналися про що йде мова в

цьому документі. Підписа-
ний Косигіном і Трудо дого-
вір за своїм змістом поді-
ляється на дві частини. Перша
підписали в жовтні минуло-
го року голова Президії
Верховного Совету СССР
Микола Підгорний і прези-
дент Франції Жорж Помпі-
ду. В політичних колах спо-
діваються, що Советський
Союз буде добиватися підпи-
сання таких же договорів з
урядами інших держав —
членів Атлантичного Пак-
ту, особливо ж із тими, що
виявляють у своїй політиці
деяку незалежність від на-
прямних закордонної полі-
тики ЗСА. Канадійці твер-
дять, що підписано договір
за ініціативою Москви. Пе-
ред підписанням договору
прем'єр Трудо відбув на
Кремлі незаплановану дво-
годинну розмову з генераль-
ним секретарем КПСС Лео-
нідом Брежнєвим.

Підготовка до перепису населення в Канаді

Оттава. — Закінчується
складна підготовча праця
перед початком чергового
перепису населення Канади,
що буде коштувати федера-
льній скарбниці 35 мільйонів
доларів. Бюро перепису
обіцяє, що ніхто з канадій-
ського народу не буде зали-
шений поза переписом —
навіть діти, котрі народяться
вночі з 30 на 31 травня, бу-
дуть включені. Перепис від-
буватиметься впродовж міся-
ця червня 1971 р. Предста-
вники Бюро перепису відві-
дають кожну родину: кож-
ні 2 родини на 3 одержать
короткий запитник, а що
третья родина — довгий, які
треба буде заповнити й від-
слати. Коротка форма запит-
ника не має точки про на-
ціональне походження, і то-
му треба в тій формі вико-
ристати пункт 5-ий: "Мате-
ринська мова" — написати
"українська", а для ко-
го вона є англійською — по-
дати в підрозділі: "Перша

розмовна мова, добре зрозу-
мела" — "українська". У
довгому запитнику в пра-
графі 15 названі в переліку
національних груп також у-
країнці, і там на всі запити
про національне походжен-
ня, мову, приналежність до
рідної Церкви треба відпо-
відати у відповідному дусі. На
параграфі 16-му довгої ан-
кетки, що її доставлятиме
третья родина, треба олівцем
на чорно замалювати те кру-
жальце-коло, що стоїть пе-
ред словом "Юкреїніси".
Канадійський перепис з
цього року відрізнятиметься
від останнього перепису в
1961 році, де було ще менше
запитів про національне по-
ходження, мову, культуру,
релігійну приналежність.
Перепис із 1971 року напе-
вно дасть багатий матеріал
для вивчення стану етніч-
них спільнот і їхніх мов у
Канаді, виявить стан їхнього
асиміляційного пропадання,
або ж організованої відпо-
рності в боротьбі за збере-
ження великої й багатой
культурно-мовної мозаїки
демократичної канадійської
держави.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. ІВАНА ВОВЧУКА

Нью Йорк. — У залі Укра-
їнського Народного Дому
при 2-ій сесії у неділю 23
травня, о. 4.30 по полудні,
проф. Іван Вовчук вголос
тексту. Джордж З. Ф.
Бередай, професор порів-
няльного вивчення в Ко-
лумбійському Університеті
був автором одного з розді-
лів у загальному редактором

У Вінніпегу відбулася маніфестація в обороні Валентина Мороза

Вінніпег. — За ініціати-
вою Союзу Українських Студентів (СУСК) при співпра-
ці всіх відділів КУК, відбу-
лася по цілій Канаді в неді-
лю 9-го, травня 1971, багато-
людні маніфестації за звіль-
нення ув'язнених Москвою
українських культурних дія-
чів, а особливо в обороні Ва-
лентина Мороза. Відбулися
ці маніфестації напередодні
візиту Прем'єра — Міністра
П. Трудо до Советського Со-
юзу на офіційні відвідини.
У Вінніпегу відбулася де-
монстрація перед міською
ратушею. Відкрив її о. дя-
кон Миколай Трач, який за-
явив, що порушення людсь-
ких прав та репресії в Укра-

їнській ССР, яка є членом
Об'єднаних Націй, не повинні
бути толеровані іншими
членами ООН. Головним до-
повідачем під час маніфес-
тації у Вінніпегу був Борис
Гвоздунчик, член СУСК, який
сказав, що "Мороз є символом
українського опору проти
поневолення українсько-
го народу". Участь в мані-
фестації взяли також аль-
дерман Слав Ребчук та Іван
Яремович, голова місцевого
Відділу КУК, який прочитав
телеграму до Прем'єра Тру-
до. Маніфестація українців
Вінніпегу закінчилась масо-
вими запаланнями смолоски-
нів та відспіванням україн-
ського національного гімну.

На Оселі ім. Олега Ольжича відзначають річницю Симона Петлюри й Євгена Коновальця

Лігтон, Па. (П. Р.) В не-
ділю 30-го травня ц. р. у час
"Меморіал дей" Відділу ОД-
ВУ та Українського Золото-
го Хреста Сходу ЗСА відзна-
чать роковини смерті гол-
тамана Симона Петлюри й
полк. Є. Коновальця. По па-
нахиді поминали в великій
залі Оселі, де головним про-
мовцем буде знаний діяч і
бувший член комуністич-
них опричників друг Петру-
ха Трохимович Байбак із Нью
Йорку. В мистецькій части-
ні виступить ансамбль "Ма-
ки" з Філадельфії.

Членство ОДВУ і УЗХ,
прихильники, поселенці Осе-
лі та широкі круги україн-
ської громадськості запро-
шені до масової участі в то-
му святкуванні.

Праця проф. Івана Банала про освіту в СССР появилася в американському видавництві

Проф. Іван Банала (з правого боку) під час відвідин у редакції "Свободи" ознайомлює редакторів В. Давиденка і Б. Крайцева із виданою у В-ні Пнєгера його працею про освіту в СССР.

Нью Йорк. — У відомому
американському видавництві
Прегера (Praeger), у вида-
вній ним серії спеціальних
студій про міжнародну еко-
номіку й розвиток появилася
велика англійською студія
п.н. "Модернізація і різно-
родність в советській освіті".
Із окремих посиланням на
націоналістичні групи ("Modernization and Diversity in Soviet Education with Special Reference to Nationality Groups"), співаторами
якої подані Жаан Пеннар,
Іван І. Бакало та Джордж
З. Ф. Бередай. Основна ча-
стина студії, усьє описовий
матеріал і статистичні зби-
рання й опрацьовані відомі
дослідником історії освіти й
виховання в Советському
Союзі проф. Іваном І. Бака-
лом, дієсним членом УВАН.
Жаан Пеннар, старший
співробітник Дослідного Ін-
ституту Комуністичних
Справ при Колумбійському
університеті, опрацьовує ча-
стини деяких розділів і при-
готовив та зредував пере-
клад тексту. Джордж З. Ф.
Бередай, професор порів-
няльного вивчення в Ко-
лумбійському Університеті
був автором одного з розді-
лів і загальним редактором

видання. Складається студія
із двох великих частин: на-
прямні розвитку в советській
освіті та модернізація совет-
ських шкіл в різних республі-
ках Советського Союзу, в
тому числі теж в Українсь-
кій ССР, як також шкільної
цивди окремих національ-
ностей. Видано названу студію
на 394-ох сторінках друку з
вичерпним науковим апар-
атом, багатьма статистичними
таблицями і діаграмами, по-
силеннями на стосовну літе-
ратуру та іменним і речевим
індексом. Автор основної ча-
стини цієї студії проф. Іван
І. Бакало, економіст за фах-
ом, працював до другої сві-
тової війни в Харківському
Дослідному Інституті Сіль-
ськогосподарства і викла-
дав в різних середніх і ви-
щих школах УССР. На емі-
грації, під час перебування
у Мюнхені, був заступником
директора Інституту вивчен-
ня ССР і залишається й досі,
після переїзду до ЗСА, його
членом. Проф. І. Бакало є
також автором окремих роз-
ділів про науку й освіту в
опублікованому тепер друго-
го томі Англійсько-Україн-
ського "Українознавства".
Знижку можна набувати в
американських книгарнях.
Ціна 20 дол.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$54

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий культ особи в СРСР

Не тільки комуністична партія, але й усі громадяни Советського Союзу опинилися в обличчя нового культу особи. Після Лихого, а то й трагічної для народів СРСР пам'яті культу особи жорстокого Сталіна, після цілого десятиріччя роздоту воззбудження Хрущова за уявні політичні й військові заслуги, на чергу приходить Леонід Ілліч Брежнєв, що його дехто, тому, що він роджений в Україні, намагастись визначити українцем. Проголошення Брежнєва генеральним секретарем в супроводі негавних оплесків під час XXIV З'їзду КПСС, висування його на перше місце не тільки в керівництві партії й в усіх советській пресі, але й також в усьому советському державному житті й виконуваних ним функцій, застережених досі для голови ради міністрів СРСР і її членів — казав на те, що Брежнєв готується перейняти у свої руки повноту влади — так, як це було і з Сталіним і з Хрущовим. Одним із доказів такої тенденції може бути й те, що ініціативою в справі зменшення збройних сил й обмеження зброєнь, в Європі почав виступати не Косігін, який рахується головою советського уряду, але Брежнєв, який формально є тільки керівником партії.

Про встановлення нового культу особи в Советському Союзі можуть свідчити також і все частіші нагування советської преси, радіо й телебачення великі „бойові заслуги“ Леоніда Ілліча Брежнєва. Широко розповсюджені советські газети про зустрічі Брежнєва з ветеранами 18-ї советської армії, що відбулася в Москві в день трагічного відзначення „Дня перемоги“. В московському журналі „Новое Время“, що його видають різними мовами, появились уже й спогади про „героїську поведінку“ Брежнєва під час „вітчизняної війни“, хоч в час її тривання Брежнєв не був взагалі активним бойовим офіцером, а тільки значним політиком, політичним комісаром, що його завданням було стежити за настроями й діями советських воєнків й офіцерів і вилучувати та ліквідувати „непевні“ між ними елементи. Це за заслуги на цьому становищі Брежнєв, тодішній соратник кривавого Сталіна й виконавець його доручень, був возведений у генерал-майора й згодом у генерал-лейтенанта і з 1952 року в секретарі ЦК КПСС.

Якщо брати до уваги досвід історії останніх десятиріч, то можна бути певним, що культ особи Л. Брежнєва закінчиться так же само ганебно, як закінчився культ особи Сталіна, чи й так же само, як розвивався беззастовно усі легенди про „бойові заслуги“ також возведеного у полководця „вітчизняної війни“ Нікіти Хрущова.

До 25-ліття ОНПДМ

Двадцять п'ять років тому в Західній Німеччині, несповна через рік після закінчення другої світової війни, група ентузіастів заснувала Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, переіменоване в 1970 р. на Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді ім. Леоніда Глібова. ОНПДМ поставило собі за завдання видавати книжки в національно-християнському дусі для українських дітей і молоді до хордоном; перевидати українську класику для дітей і молоді, сприяти праці діячів культури, які присвячують час і талант дитячій літературі й культурі, змагатись за найвищий рівень оформлення видань і т. д. Ці завдання ОНПДМ виконувало й виконує в міру економічних і людських можливостей, пам'ятаючи, що в умовах диспори — книжка рідною мовою, чи журнал типу „Веселки“ з українським матеріалом, оформлені в українському мистецькому стилі, як і театр, пісня, музика тощо для дітей — це найкращий шлях для виховання доросту в українському дусі. Розуміючи, що справа виховання є надто складною, Правління ОНПДМ завжди простягало дружню руку для співпраці з церковно-релігійними колами, жіночими організаціями, педагогами, об'єднаннями мистців та ін. діячами рідної культури.

З нагоди 10-го Пласового З'їзду, в декларації Пласового Конгресу Другого було сказано: „Друковане слово, книжка й журнали — є одним із найважливіших виховних засобів, нарівні з пластичними табурами та гуртковою системою. З таким же розумінням до виховного значення рідної лектури для дітей і молоді підходять і інші молоді організації й товариства. Це відрадне явище. Але процес денационалізації все такі поступав вперед, і йому треба бути активнішим протиставитись. До дітей і молоді в диспори треба всілякими засобами донести все краще, що дала вільна українська дитяча література. Закінчення шкільного року і недалеке вже таборування дітей і молоді дають для цього велику нагоду, і це буде реальним вшануванням праці ОНПДМ у його 25-річчя.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І ВІЛИМ ДОМОМ...

ДНІ ПРОТЕСТУ — І ВЕЛИКЕ ПИТАННЯ

Ще не скоро можна буде підгадувати баланс втрат і прибутків із всенародних Вашингтонських днів протестних демонстрацій. Але вже тепер насуваються — і насправді вже під час цих днів почали насуватися — питання критичні, а то й болючі. Іх ставили і ще ставлять собі і другим зовсім ласиві спостерігачі демонстрацій і невинно потерпілі навіть симпатичні ідеї протестів, і ті, що стояли активні в акції за і проти, виступили чи в обороні. Здається тільки ті, що демонструють ради самої демонстрації, або ті, що виконують сліпо накази зближати і здалека, не мають ні питань, ні сумнівів.

Один молодий ветеран, вертаючись з Вашингтону після своєї участі в протестних демонстраціях, висловив явну своє розчарування, що демонстрація не знайшла сподіваного позитивного відгуку і розуміння. Може цей молодий демонстрант був справді ветераном (а як багато було фальшивих!), може справді був у В'єтнамі, може справді бачив страхіття війни і може щиро вірив в ідею миру й потребу безумовної капітуляції Америки, як завою для освітлення цього миру. Але, якщо справді був розчарований релативним успіхом, то джерелом цього певно було його засліпленість „молодецької“ наївності, або одне з другим. Він певно не знав (хоч люди в його віці — „все знають“), що ідеї самі собою не мають абсолютної вартості й сили, що їх висловлення й демонстрування мусить мати відповідну форму комунікації, щоб переконувати і здобувати прихильників.

Він може не розумів, що коли в його імені, як висловник його ідей та стремління, публічно на трибуні або на екрані телебачення виступав людина з диким виглядом, з гістеричним криком, з володим штучно причісаним на візр пів-культурного пугаса, одягом „гіппі“, „ліппі“ чи іншим „одностороннім“ однією окремою групою радикальних анти-успішників, і ще до того зі шкідливою, яка — при всій рівноправності рас і кольорів — так легко асоціюється в психології маси з „чорною силою“ різних пантер, то те, що він комунікує мирному населенню не може досягати такого позитивного ефекту, якого хотів би молодий ветеран. А так було у Вашингтоні.

Він може не знав, що зловмисне використання приватної власності мирних громадян міста або гостей — туристів, здержування на багато годин приватних людей, що спішили може до праці, може до своїх рідних, до хворих, до заробітку, бізнесу, відпочинку чи заваби, не могло здобути прихильності і зрозуміння для демонстрантів і їх стремління. Він може не знав, або не усвідомлював собі, що піднятий

фаник. Твори. В-во худ. літератури „Дніпро“, Київ, 1964), усправедливлюють промовчування критики Б. Лепкого таким способом: „Лепкий автор кількох спогадів і статей про Стефаніка, він в ранніх своїх творах реалістично змалював картини важкого життя народу. Пізніше піддав під вплив декадентів, став на буржуазні націоналістичні позиції“ (Твори, Київ, 502). Очевидно, що це неправда.

Б. Лепкий ставить Стефанікову „Синю книжечку“ поруч „Енеїди“ Котляревського, Шевченкового „Кобзаря“ та „Народних оповідань“ Марковички, і твердить, що „поваж цих книжок мас в історії нашої літератури вишукане значення. Кожда з них потрясала широкими колами народу, кожда творила епоху в історії нашої літератури, після кожної з них читач інакше ставився до друкованого слова, а письменник інакше брався до письменницького діла“ („Незабутні“, стор. 78).

Лепкий жив близько зі Стефаніком у Кракові, цінні його думки про творчість свого приятеля. А проте Лепкий не оцінив вірно духову пошту Стефаніка, коли назвав його „чорним песимістом, гіршим від М. Горького, який змалював також і людей „сильних, що вітаються життям“. Стефанік натомість задивлений в землю, малює ніч без зарання, розпущує без надії, і тому то В. Оркан назвав його малюнки „пеклом“. Лепкий гадав, що „Синю книжечку“ можна назвати сміло „Чорною книжечкою“, бо такі „сі образки похмурі й чорні“ (В. Стефанік. Літературний нарис стор. 29, 30 і 4).

В цій першій праці про Стефаніка Лепкий про-

ЛЕНІНСЬКА ТЕЛЕГРАМА

Використавши непоінформованість широких мас серед народів вільного світу і послугами місцевих комуністичних партій та їх поплечників, Москва зуміла минулого року багато чого зробити за кордоном для „уліковчення“ пам'яті рятівника російської — советської імперії Леніна.

Чи не одним із найперших її успіхів у тій діяльності закордонної політики була відмова уряду Швеції схвалити дозвіл на встановлення пам'ятника Гетьманові України Іванові Мазепі в Стокгольмі, поблизу пам'ятника королеві Кароліні XII, союзниці України. Спершу ідея такого пам'ятника знайшла прихильний відгук у шведських колах, і суміська молоді розпочала підготовку до великої збірки — і раптом прийшла відмова. Зате у Швеції, як і у Фінляндії, у Швейцарії, в Зах. Німеччині та в кількох інших країнах у 1970 р. були відкриті не лише пам'яткові таблиці на поштану червоного ката народів, а навіть пам'ятник — у Мюнхені, на широкій і гарній Кайзерштрассе. З допомогою контрольного

ування, теж причинилися до того, що баланс цілої акції повернувся в сторону нещадки. Правда, не одна добра жінка втерла слюзу, зворушена видом івалідів, і тісно опікою, яку вони діставали від здорових товаришів зброї. Але і вона і багато-багато інших людей доброї волі, які бажали миру, відвертались від інших видів, які продукували демонстранти по вулицях, парках чи де б вони не були, віден чи вночі. Навряд, чи здобували прихильників ідеї миру ці голі демонстранти, що ходили між товпою по вулицях або танцювали на парадних сходках Капітолю, мовляв, такими їх мати породила (а вона теж родила їх без здорового глузду)?

Навряд, чи публічні акти „коханія“ (мейкінг лав) по парках і інших публічних місцях і навіть в церковних галереях, які їм дано за прикृतок з християнської добротності, або остенційне торгування наркотиками, куріння марихуани і пускання диму під ніс поліції було ефективнішою про пагандою ідеї миру.

І, вкінці, а може й не вкінці — чи може уявити собі молодий розчарований ветеран, що зневажав національного прапора, топтання його, палення і вкідання в непристойний спосіб, це не ефективна демонстрація проти політики Ніксона, а образа патріотичних почувань громадян, а головним чином тих, які під цим прапором і за нього теж воювали і ризикували життям і верталились домі каліками? Чи повірять інші й другі, як він, що це обурює і відкидає, а не здобуває прихильників для шляхетної ідеї миру? А так було у Вашингтоні.

юст

через своїх представників ЮНЕСКО Москва провела „світовий симпозиум“, на якому й вирішили, що Ленін є „дидатний діяч культури і науки“. Твердження того симпозиуму були перекладені за гроші ЗСА, які фактично фінансують ОН, на десятки мов народів світу й розіслані, куди лише можна.

Протиакція у вільному світі була слабенькою. Це видно навіть на хоча б такому українському прикладі: Правління Ньюйоркського Відділу Асоціації Дітей Української Культури, АД-УК, провело англійський симпозиум у Нью-Йорку і мало б видати в перекладах на англійську мову збірку з 10 статей, що навітлювали Леніна, як нищителя України — релігійного, економічного, мовного, культурного і т. д. Але заповіджений англійський збірник ніколи не вийшов.

Однак, хоч і як може вчати людина, та коли не загине остаточно — чад винить у неї за кроки і голови. Подекуди вже й помічався початок процесу „відчуження“ людських умів на Заході. В Об'єднаній Арабській Республіці, яка дістає багато грошей і зброї від СРСР, заборонили в Каїрі провести „Ленінський кінофестиваль“. У африканській державі Нігері хотів вийти і розбив бист Леніна з дому „Товариства дружби з СРСР“. А в Зах. Німеччині, в Мюнхені, багато людей запитували самі себе: чому на Кайзерштрассе стоїть пам'ятник Ленінові? Що він зробив для німецького народу?

Але жаль, не центральні, але локальні газети в Зах. Німеччині тепер (на жаль, не в „Ленінському“ 1970 році!) надрукували повний текст телеграми Леніна з Москви, надісланої комуністично-німецьким ватажком так зв. Советської республіки Баварії, які пробували в 1919 році захопити владу і розпочати будувати „комунізм“.

Уривок з телеграми В. Леніна до Мюнхену, датованої 7 квітня 1919 року: „Вітаю вас від усього серця з приводу створення Советської республіки в Баварії. Прохую мені негайно і точно сповістити: яких заходів ви вжили проти буржуазних лідерів Шейдемана, Генкера і компанії; чи ви створили совети депутатів; чи озброїли робітників і роззброїли буржуазні елементи; чи ви роздали всі харчі тільки робітникам і селянам — біднякам; чи поселили робітників у багаті будинки і квартири буржуї; чи завели картки на харчування виключно для робітників, цілковито виключивши буржуї“ і т. п. У кінці списку вимог, між якими є вимога негайно припинити існування вільної преси й завестись партійну, Ленін викидає негідного їх виконання, „будь-якою ціною“.

Тепер деякі баварські газети згадали про цю телеграму російського диктатора-большевика, як і про те, що Ленін жив, як емігрант.

Леся Лисак

ЗОВ КРОВИ

Навіть якщо Дмитро був романтичним, то цього йому ніхто не казав, ані тим більше він сам над цим не пригадувався. Бо про цю форму чутливості говориться більше в так званих інтелігентських кругах, а Дмитро був із селянського роду, з села.

Кажу „був“, бо на еміграції в Америці почуття пов'язаності із селом у Дмитра зникло, відійшло у небути. Чоловік, який двадцять років живе у великому промисловому місті і працює у фабриці Форда, живе, звичайно, тим, що приносить день. Дитинство і молодість залишилися в неральній країні, яку звать „споминями“. Але й спомини з роками бліднуть, стають схожими на старі фотознімки, яких немає часу оглядати. Людина хоч-не-хоч мусить жити нинішнім днем.

Власне, ці теперішні дні були у Дмитра так один до одного подібні, як краплини води, що капотили із недовиданого водотягу в кухні. Бо Дмитрова жінка, Марія, завжди чомусь залишала той водотяг недомкнутим, і перше, що Дмитро чув кожного ранку після пробудження, був отой монотонний стукіт водянних краплин.

Але не того ранку. Того ранку, коли жінка й дити ще спали, а Дмитро встав до роботи, його увага зупинилася на зовсім чомусь іншому. Воно вдарило не об його слух, але в його очі. Це було червоне колесо сонця у вікні. Сонце поійно сходило.

І тоді у свідомості Дмитра відігравалося щось зовсім табу: один ранок із дитинства на селі. Ранок ранньої весни. Тоді батько вставав до сходу сонця і виходив у поле.

Дмитро пам'ятає, як він ще солодко спав (навесні все чомусь хочеться спостати), а батько підійшов до його „бамбетля“, і торкнувшись плеча, сказав: „Вставай, підійди зі мною сяти!“

Дмитрові було всього десять років, але він був найстарший з дітей. З теплою постелі не хотілося вставати, але батьків наказ мусів послухати. А мати дивилася на нього з усмішкою. Вона вже стояла коло печі, мішала кашу дерев'яною ложкою. „Вставай, сину, поможе татові господарювати“.

Це слово зазвучало враз приманливо. Господарями були сусіди, що приходили до них вечорами. Дмитро дивився на них трохи з посягою, а трохи з прихорова здрісттю. Бо вони були тверді, міцні, достойні. Ступали, не поспішаючи впевнено. Скидали на порозі шапки, вітались: „Слава Ісусу Христу!“ Засідали на

один час у Баварії. І до цих пригадок газети й читачі додають не без здивування запит: „З якої речі в Мюнхені на Кайзерштрассе стоїть пам'ятник Ленінові?“

(ли)

І того ранку він радо пішов у поле. Мати дала йому нести полуночок — хліб і солонину. Солонина рахувалася на передвинуку присмаком. І мали право їсти ті, що працювали важко, тобто орали і сіяли. Дітям у хаті давали варену страву.

Пригадалось Дмитрові, як пахла свіжозорана земля. Як вона дивно пахла... Він мінив її босими ноженятами, водив коней за вуздечку. А батько ходив за плугом. Ще бачить, як виліскує той плуг, як відкрає ский. Виразно бачить те своє поле, ту землю напроєсни. Немов би щойно звідтам повернувся.

Думки відірвалися від теперішності. Пішла на другий берег життя — давнього, призабутого дитинства на рідній землі.

Пшениця виросте буйна, висока, зелена. Потім вона заколоситься, стеблини почнуть ясніти дозріванням, тверднути, ваготити від кетягів зерна. А як прийду жити, батько й мати жатимуть пшеницю, складатимуть у великі снопи. А він, Дмитро, помагатиме їм, крутитиме перевесла. І буде гордий з того, що він теж працює коло хліба. Хліб, праця і земля — нерозлучно між собою пов'язані, Дмитро, хоч малий, вже це розумів.

І враз Дмитра охопила гостра туга за землею, за тим весняним запахом зораних нив. Місто, хата, заробітки, усі щоденні справи видалися беззмисливими, байдужими. Почував, що мусить зробити щось, що злагіднило б, заспокоїло дивний приплив ностальгії.

Почав нетерпляче нишпорити в кухонній шафі. Там де повинно бути купувальне ж у фермера, перед Різдва... Знайшов. Тріном бурлячий скупив в долоню фруктовий мішечок із зерном. Поспішав до дверей, коли до кухні увійшла жінка. Ще заспана і невдоволення, що її розбудили стукотом.

— Ти куди? Чому-же збирася до роботи? — спитала.

— Мушу зараз скопати грядку і посіяти пшеницю, — відповів діловито.

— Пшеницю? — жінка зприсягла не розуміючи його (Закінчення на стор. 4-й)

Лука Луців

ВАСИЛЬ СТЕФАНІК У КРИТИЦІ

(6)

Богдан Лепкий (1872 — 1941) прибув до Кракова восени 1899 р., а Стефанік залишив те місце при кінці 1900 р. Обидва письменники стали друзями, часто зустрічалися, дискутуючи на літературні теми. Б. Лепкий тричі писав про свого приятеля. В. 1903 р. Лепкий видав у Львові книжечку „Василь Стефанік. Літературний нарис“ (Львів, 1903, стор. 36), в 1922 р. в Берліні вийшла книжка „Незабутні“, літературні нариси, між якими Стефанікові була присвячена окрема стаття, в 1937 р. в „Бібліотеці „Діла“ у Львові появилася Б. Лепкого „Три портрети“ (Франко, Стефанік, Оркан). Очевидно, що в поновелі Москові України не „бачать“ Б. Лепкого і не згадують його дружніх взаємин із Стефаніком. Стефанік присвятив Лепкому новелу „Сон“ і у своєму нарисі „Серце“ писав про Лепкого, що це „найбільше перечуваний поет минулого, і я все хотів би за те його поцілувати, та боюся банальності і тоді кусаю“. У книзі „Стефанік у критиці“ нема нічого з писань Лепкого. Редактори київського видання творів Стефаніка, яким ми користуємось (Василь Сте-

фанік. Твори. В-во худ. літератури „Дніпро“, Київ, 1964), усправедливлюють промовчування критики Б. Лепкого таким способом: „Лепкий автор кількох спогадів і статей про Стефаніка, він в ранніх своїх творах реалістично змалював картини важкого життя народу. Пізніше піддав під вплив декадентів, став на буржуазні націоналістичні позиції“ (Твори, Київ, 502). Очевидно, що це неправда.

Б. Лепкий ставить Стефанікову „Синю книжечку“ поруч „Енеїди“ Котляревського, Шевченкового „Кобзаря“ та „Народних оповідань“ Марковички, і твердить, що „поваж цих книжок мас в історії нашої літератури вишукане значення. Кожда з них потрясала широкими колами народу, кожда творила епоху в історії нашої літератури, після кожної з них читач інакше ставився до друкованого слова, а письменник інакше брався до письменницького діла“ („Незабутні“, стор. 78).

Лепкий жив близько зі Стефаніком у Кракові, цінні його думки про творчість свого приятеля. А проте Лепкий не оцінив вірно духову пошту Стефаніка, коли назвав його „чорним песимістом, гіршим від М. Горького, який змалював також і людей „сильних, що вітаються життям“. Стефанік натомість задивлений в землю, малює ніч без зарання, розпущує без надії, і тому то В. Оркан назвав його малюнки „пеклом“. Лепкий гадав, що „Синю книжечку“ можна назвати сміло „Чорною книжечкою“, бо такі „сі образки похмурі й чорні“ (В. Стефанік. Літературний нарис стор. 29, 30 і 4).

В цій першій праці про Стефаніка Лепкий про-

бував порівнювати його з Вовчком і Федьковичем, а з чужих з Глібом Успенським та М. Горьким. Вірно визначив Лепкий дружні відносини Стефаніка до Ст. Пшибишевського та до цілої групи польських модерністів: наш письменник знав їх особисто та „не пішов за ними, лише остався собою“ (23-25).

В „Незабутніх“ (стор. 78-82) Лепкий відкинув можливість будь-яких впливів літературних на Стефаніка, оповідання якого — „щось цілком окремого, від нікого й від нічого незалежне, Стефанік не знає компромісів, не слухає нічної ради, не оглядається на нікого, — сам собі пан!“ Тут Лепкий покинув давнішу думку про песимізм Стефаніка.

„Василью! Я твої твори вожу скрізь зі собою в теперішній незвідний мандриці. — і коли мені невинно тяжко зробиється на серці, коли здається: „тут тобі і край!“ — читаю їх. Слово за словом, помалу, помалу, так, як ти їх писав. і... далі йду... Дякую тобі!“ (стор. 82).

Писав про Стефаніка відомий перед першою світовою війною критик Микола Свішан (М. Федюшка 1889 — 1919), в книжці „Під прапором мистецтва“, (Київ, 1910, стор. 103-108). Свішанові думки трохи заплутані. Він навіть слова Виспянського про те, що тільки „той творець, — хто страждає“, і стверджує, що „в Стефаніка пісня — груба фатальна сила, яка прямо замучує його“. Але на найближчій сторінці критик пише таке: „Тому творчість його (Стефаніка) — радніше неначе заперечення в собі всякого творчого „я“, це якась стихія, що збирається йому в грудях, і він мусить витримати її силу, виявити її у всій

їй основності. Тому про якість становить Стефаніка до своєї творчості не можна й говорити: він прямо ідентифікує себе з об'єктом її, ховається у ній увесь“ (стор. 103-104).

Подібно неясно висловлюється критик, коли пише, що Стефанік „не підслухує і не фотографує розмов своїх героїв“, і пізніше додає, що „Стефанік не наче підслухує мужика в той момент, коли невідомо (?) для нього самого починають говорити всі його болі таємні“.

В книжці „Стефанік у критиці“ немає згадки про Свішана, як нема там уривків із писань про Стефаніка Сергія Сфрємова (1876 — 1937), який оцінював твори автора „Синьої книжечки“ у відомій „Історії українського письменства“ (користуємось 4-им виданням, Київ — Лийпшг, 1919). Сфрємов бачив у Стефаніка „тільки картину якоїсь чорної безодні, що без кінця-краю пожирає темних, невідомих людей, які навіть зоглянути не зможуть, звідки падає на них оте лихо непереможне. Бездонне море убожества й горя виглядає на вас із цих сторінок, скупих на подробиці, але на внутрішнє життя багатих. Чимсь фаталістичним віс од цих зігнутих, прибитих постатей, у яких рідко коли засяє усмішка на виду, вони навіть не пробують утікати від стійкого лиха, що невпинно, по черзі насовує на них і душить або розкидає по світу, немов оті листочки клеючі, що розвіяв вітер по порожньому полі“.

(Далі буде).

Річні Загальні Збори Округної Ради СУА в Ньюарку, Н. Дж.

Підсумок праці за рік в організації — це Річні Загальні Збори. Такі відбулися 14-го березня ц.р. в присутності містоголови Централі СУА Л. Бурчаківської, к-о реф. Централі СУА Н. Чапленко, та реф. еуп. опіки Централі М. Химиниць.

Більше, як півсотні свідомих, організованих українсько-союзників на найкращому порядку перевели Збори, заступили завіт, вибравши нову Управу та намітали шлях праці на бачущий і наступний рік. Округна Рада СУА в Ньюарку, — координатор праці Централі СУА з її Відділами — нарахо в у 540 членок, об'єднаних у 13-тих відділах СУА Округу. В повній гармонії і порозумінні йде праця, під впливом голубуванням Ірени Кіндрачук.

Проводиться праця в ділянках: виховній, суспільній опіки, культ-освітній, мистецькій, зв'язків і т.п.

Виховна референтура віддає 5-ма світличками, чи, краще, садочками. Два садочки організувалися ц. року: у Вітамі і Пасекі. Садочки для малюк у віці 3-5 років що суботи — запорука пізнання казки — дійсно стили з українською тематикою, лише на літературній українській мові. То ж, українські батьки, думайте про виховання вашої дитини в українському душі, вже від її перших кроків!

У червні 1970 р., перший раз заходимо Округ Ради в Ньюарку, було влаштовано градаційну зустріч для українців — абсолютів середніх і високих шкіл. Імпреза адалася, а невеликий фінансовий «дорібок» став базой Виховного Фронт, основаною тоді ж при О.Р. СУА. Плянуємо такі зустрічі в червні зробити щорічними. Ціль їх — пізнання українського студентства — між собою.

Суспільна опіка утримує регулярно двох стипендісток — українку в Польщі; із стипендіального фонду ім. О. Гордієнської; багато чакло і грошових пожертв висладо до Югославії та на Україну потерпілим від землетрусу чи повені, взагалі потребу ючим.

О.Р. влаштувала прогулянку «Дюдах Карпат» до Гантеру, де в гостинній залі п-на Кобзарів, коло сотні осіб було на рефераті студентів Колумбійського Університету Тані Кейз про: «Вплив природи Гудуліччя на психіку її мешканців»; де смачний обід, весела безтурботна мистецька програма, безкорисно виконала інж. Богданом Бемком при аккомпанюванні на гітарі п. Микола Магмет, та кілька спогадів про красу Карпат п-но Галиною Магмет, злучили думками й почуваннями присутніх в одну родину.

Культ-освітня конференція, конференція мистецька і зв'язків, конференція діловодства, участь у виховній конференції в Нью-Йорку, особисті контакти голови і її референток з Відділами, приготування рефератів і відчитання їх в Округу на літературні чи обрядові теми, присвячення 22-х нових членок останнього року, мистецька виставка під цю пору, в університеті у Св. Оренджа, Н. Дж. і ще багато іншого — праця О.Р. за останній 1970-ий та цей бачущий рік.

Округна Рада в Ньюарку є членом жіночої федерації стейту Нью-Джерсі. І як при цьому виступити на американському форумі, як чисельна, організована одиниця! В Атлантик Ситі, під час стейтової Конвенції, голова О.Р. І. Кіндрачук заявила, що репрезентує жіночу організацію стейту Н. Дж. кількісно понад 500! Тільки 500! А де ж решта? Чому, українці жінки стоять осторонь від свого найблизшого, від Союзу Українок Америки? Та ж це гордість — почувати себе членом своєї рідної спільноти, репрезентувати себе перед чужим світом, як свідомі адміністративні українські жінки.

Найбільшою і найпочеснішою працею для нашої Округи, це улаштування 16-ї Конвенції СУА, що відбудеться дня 21-23-го травня ц.р. на «Союзіні», під знаком пошани в честь найбільшої української поетеси Лесі Українки, 100-ліття народина, котрої ми обходимо в цьому Ювілейному 1971-му році.

Праці дуже багато: видання Пропам'яті книги СУА, за її редакцією відповідала Лідія Гладка, влаштування мистецької виставки: образів Галини Мазепи, кераміки, писанок, книжечки, продумання мистецької програми на бенкет, подолання безкоштовної технічного характеру потребує багато рук і енергії.

Союзняки! Не стіймо осторожно, зголошуймося самі до праці!

В суботу 22-го травня великий бенкет з виступом ділового хору (понад 80!) «Св.шан злілля», забава, повнопримісний і зоряного неба Кеткисльський гір, будуть вам запалювати працю. Для опіки над малюками, чекатимуть вас: дорогі мами, факхові садівнички.

Ювілейний Рік Лесі Українки відзначимо достойно, вивчаючи її творчість, проникаючи її «духом гориння» до долі України.

Склад нової Управи Округної Ради СУА в Ньюарку: переобрана голова — Ірена Кіндрачук, містоголова — Марія Герус, містоголова — Марія Химиниць, секретарка — Галина Вобляк і Олександра Стебельська, касирка — Олександра Падковська, організаційні референтки — Єфросина Мартиниць, Фрэнк Стек, Дарія Лозова, культ-освітня — Галина Магмет, імпрезова — Ірена Яворська, суспільної опіки — Ольга Мусаковська, мистецька — Володимир Дідик, виховна — Надія Бігун, зв'язків — Лідія Гладка, Пелагія Кучка і Люба Остапак, преси — Наталка Войтовська, господарська — Олена Куся і Марія Степелмак; Контрольна Комісія — Ірина Левинська, Ольга Салук, Омелья Цяпка. Культ-осв. реф. Округ Ради СУА — Іванна Ратич, Катерина Кузьма.

Галина Магмет.

ПРАЦЯ
MALE

STRAIGHTENERS
BUMPER

Experienced, up to \$5.25 an hour, vacation and holiday pay. Will pay for moving expenses. If interested call collect (315) 472-7073

FORGERS
for open steam hammers and presses. Experienced only. Send your application to: Paterson Steel & Forge Co., Inc., 1410 Stratford Ave., Stratford, Conn. or call (203) 375-4426 to arrange for a personal interview. Top wages, moving expenses paid.

МЕХАНІКИ
З ДОСВІДОМ

при машинах до шиття для кращого концю чоловічого одягу.

Пішіть за подробицями
Box S 560, Rm 915
350 Fifth Avenue
New York City 10001

ОПЕРЕНТОРИ, -КИ
машина до шиття при швейних машинах. Потрібна праця, добра платня. Голоситесь — A & H INCORPORATED 5214 Polk Street West New York, New Jersey (201) 863-7350

СПОРТ

КАЛЕНДАРЕНЬ
ЗМАГАНЬ
УКРАЇНСЬКИХ КЛЮВІВ

«Трибу» Філадельфія — Грецько. Ам. СК, мистецькі змагання «Великої Чотирнадцятки» Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 23-го травня 1971, о год. 4-й по полудні на грині Метрополітан Овал у Маспет, Н. П.

«Крилаті» СУМА Понкерс — Покіелі СК, мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 23-го травня 1971, о год. 3-й по полудні на грині Тіббетс Парку, Н. П.

«Чорноморська Січ», Ньюарк — «Віста», Гарфілд, мистецькі змагання футбольної Шейфер Ліги стейту Нью-Джерсі відбудуться в неділю, 23-го травня 1971, о год. 2-й по полудні на грині Орандж, Н. Дж.

З ДІЯЛЬНОСТІ ТУСМ
У ЧИКАГО, РОЧЕСТЕРІ
І НЬО-Йорку

Понкерс. — З Управи Товариства Української Студентської Молоді ім. М. Микольського, ТУСМ, інформують, що в Чикаго в суботу 15 травня, в Домі СУМА О-середу ім. М. Павлушко, відбудеться о 7-й год. вечора семінар — вечір доповідей, присвячених ідеології націоналізму Миколи Микольського. Доповідатимуть: д-р С. Горак, мгр О. Сидоренко і проф. Ю. Сидорович, потім — панель, модератором буде організаторка семінара п-а Дарка Вільк. У суботу 15 травня в Рочестері, Н. П., в Українському Домі — доповідь члена Управи ТУСМ Романа Сенюкова «Сучасна Україна і ми», організована Осередком ТУСМ у Рочестері. У Нью-Йорку дня 23-го травня Крайова Управа ТУСМ, під керівництвом Богдана Футали, влаштує панель на цю ж тему в Домі ОУВФронт при 10-й вулиці, панельістами будуть д-р К. Савчук, мгр Р. Сенюків і Р. Купчинський.

Мистецький Рік Лесі Українки відзначимо достойно, вивчаючи її творчість, проникаючи її «духом гориння» до долі України.

Склад нової Управи Округної Ради СУА в Ньюарку: переобрана голова — Ірена Кіндрачук, містоголова — Марія Герус, містоголова — Марія Химиниць, секретарка — Галина Вобляк і Олександра Стебельська, касирка — Олександра Падковська, організаційні референтки — Єфросина Мартиниць, Фрэнк Стек, Дарія Лозова, культ-освітня — Галина Магмет, імпрезова — Ірена Яворська, суспільної опіки — Ольга Мусаковська, мистецька — Володимир Дідик, виховна — Надія Бігун, зв'язків — Лідія Гладка, Пелагія Кучка і Люба Остапак, преси — Наталка Войтовська, господарська — Олена Куся і Марія Степелмак; Контрольна Комісія — Ірина Левинська, Ольга Салук, Омелья Цяпка. Культ-осв. реф. Округ Ради СУА — Іванна Ратич, Катерина Кузьма.

Галина Магмет.

ФОТОКОНКУРС
У ЧИКАГО

Чикаго. — Українська Студентська Громада влаштує з'їзд та фотовиставку і конкурс у Чикаго в дні 11-13 червня. З'їзд, що матиме характер культурно-освітньої конференції, буде виконавчий також для Виставки фотознімків, а жорі визнають там 4 нагород по 50 доларів та кілька нагород у формі почесних грамот. Під час з'їзду відбудеться доповідь, панель і забава. Задіякавляють надсилати свої фотознімки, не менше 8 на 10 інчів, на конкурс до 5 червня 1971 р. на адресу: Mr. Oleh Saliuk, 6011 N. Kenmore Ave., Chicago, Ill. 60626.

ПРАЦЯ
MALE & FEMALE

ОПЕРЕНТОРИ, -КИ
машина до шиття при швейних машинах. Потрібна праця, добра платня. Голоситесь — A & H INCORPORATED 5214 Polk Street West New York, New Jersey (201) 863-7350

СТРУННА ОРКЕСТРА
УМІ В ТОРОНТІ

Торонто. — Струнна оркестра Українського Музичного Інституту нараховує тепер понад 30 молодих музик, диригує нею проф. Іван Кавалів, при фортеп'яні Роман Познахський. На концерт в залі параді св. Покрови в квітні оркестра виконувала твори: Гріга, Сметани, Шумана, Шуберта «Український сюїт» американського композитора Квінсі Портера і якщо буде відповідала на твори сучасного молодого українського композитора в Канаді Зенона Лавриниша.

ВИСТУП КОБЗАРЯ П. КОНОПЛЕНКА. ЗАПОРОЖЦЯ

Вінніпег. — У залі «Провіт» в кінці квітня з успіхом дав свій концерт кобзарь П. Павло Конопленко-Запорожець. У першій частині він виступав у запорізькому одязі, виконував народні пісні й похідні марші, у другій частині концерту гість був зодягнений в чумарку, виконав історичні думи, у третій частині виступав з родиною, дружиною — співачкою п-і Ольгою і 13-річним сином Юркою, виконавши народні, в тому й жартівливі, пісні. Кобзаря-гостя вітав від Інституту «Провіт» колишній його голова М. Співак.

1,000.00 ДОЛ. ПОЖЕРТВУВАЛА «САМОПОМІЧ» В ДІТРОЙТІ НА ФКУ

Під час концерту «Ритм України», що відбувся дня 27-го квітня 1971, в Аудиторії Форда в Дітройті — інж. Сергій Лазуренко, голова Фед. Кред. Кооперативу «Самопоміч» (на фото — перший зліва) вручає чек на 1,000.00 дол. На фото далі (зліва) стоять: Ярослав Ромах — секретар місцевого Комітету ФКУ, д-р Володимир Миталь — голова Комітету ФКУ в Дітройті (приймає чек), мгр Степан Хемич — голова Екзекутив ФКУ та Михайло Мушійський — ексекютивний директор кредитки «Самопоміч» в Дітройті.

Пам'яті мистця Степана Залеського

Мельбурн. — П-і Ірина Кобзар-Залеська, як товаришам по праці на полі української культури: Олімпії Добровольській і Йосипу Гриняковій, Валентині Перейславській, Степанові Крижанівському, Ромі Приймій — Богачевській, Ользі і Михайлові Івасівка, Володимир Короліку, Марії і Льву Рейнарівичам, Любі і Мironу Чолган, д-ру Іларію Чолганові (Александровичу), Нілі Безкровній — Стецьків, Валі Каліня, Володимир Змії, Іві Куліш-Чарський, Василеві Босому, Богдану Гринякові, і Олександр Гринякові.

Сл. п. Степан Залеський не мав ще закінчених 55 років, коли відійшов з цього світу. Втратила українська культура, втратила і його родина в Австралії. Дружина-акторка п-і Ірина, син Марко, синава Марта, внучка Тереса, вдячні всім за вияви підтримки і співчуття.

Заклик до членів ОУА «Самопоміч» і людей доброї волі

Традиційним, для Об'єднання Українців Америки «Самопоміч» звичаєм — 24-й раз проголошувемо і заряджуємо загальну збірку (Зелено-святкову) на допомогу нашим братам.

На ту допомогу від нас чекають хворі, старці, вдови, сироти, інваліди, не менше теж наша дитвора — молоді, що їм треба нам за всяку ціну зберегти для української громади. Всі вони звертають до нас — недавніх співучасників долі і спільних переживань — з щирим проханням зрозуміти їхні найважливіші життєві потреби.

Зложена нами пожертва буде виявом вдячності Провидінню за те, що наша українська громада у вільному світі в загальному матеріально закріпилася і що ми маємо можливість проявити ділом шляхетну християнську чесноту любови.

Суддя наказав відвести до в'язниці панну Бейкон за те, що відмовилася зізнаватися.

С'яттел, Вашингтон. — Федеральний окружний суддя Вілліам Н. Гудвін наказав відвести 19-літню панну Леслі Бейкон до в'язниці за те, що відмовилася зізнаватися перед федеральним жорі, хоч суддя дав їй імунітет, якщо буде відповідала на поставлені їй запити. Панна Бейкон — назвала прокураторів і суддів параноїками, які вибачаються різні історії в справі бомбування. На переслуханні підсудній поставили 18 запитів, на які вона мала відповісти. Суддя покарав її в'язницею, яка має тривати аж до закінчення засідання цього слідчого жорі, що має статися в березні 1972 року, або до того часу, коли підсудна рішиться відповідала в суді. Панну Бейкон заарештовано 27-го квітня в Дистрикті Колумбії у зв'язку з бомбуванням у Вашингтоні, Д.К. Вона мала відповісти на запити, що вона знає про день 1-го березня у Вашингтоні, та що вона знає про привіз вибухових матеріалів. Суд має вже досить матеріалів в справі бомбування у Вашингтоні. Один із запитів до панни

Спільне моління про єднання

В четвер, 28-го квітня ц.р., в Єпископальній Катедрі св. Мартина в Провіденсі, Р. Айленд, відбулося спільне моління про єднання церков з участю православних, єпископів та римокатоликів. Від православних священників були: українські, грецькі, сирійські, антіохійські та румунські. Православну групу очолює грецький єпископ Олімпус, Масс., Пресос. Владика Діметріос, Єпископальну групу — єпископ стейту Р. Айленд, Джон Свілл Гітінгс та Римокатолицьку — єпископ Провіденсу, Расель Д. Вітті. Під час моління два хори: Семінарський хор та хор Катедрі співали псалми.

Православні священники, вбравши тільки в рясі, вголосі «мири укреслю». Український священник вголосі прохання за Церкву та Ієрархію, наш отець поруч з іжеєм Вселенського Патріарха Атенатороса пом'янув

нашу Ієрархію на чолі з Блаженнішим (тепер Новоспеченим) Митрополитом Іоанном. Проповідь вголосив, о. М. Гаракас — професор Православної Семінарії в Бруклайні, Масс. Після цього, всі присутні, які по березі заповнили велику Катедрі, відмовили «Молитву Господню» та «Вірую», де не мало місця «філіюке».

Спільною процесією зі свічками та хоругвами, під спів двох гарних хорів, закінчилося це спільне, гарно організоване моління. Після цього, всі присутні зустрілися в просторій залі на прийнятті, де знайомилися одні з іншими та обмінювалися думками.

Православні за прохали всіх до себе на наступне моління, яке має відбутися у Вунсакеті в українській православній церкві св. Архистратига Михаїла.

О. В. К.

ЗОВ КРОВИ
(Закінчення зі стор 2-ої)

го. — Яку пшеницю, навіть? — Во якраз тепер вдома пшеницю сють, — всім-нувся широко і радісно вже з-за дверей.

Завзято копав землю, не турбуючись, зовсім спізненим до праці. Тут, на цьому клаптику за хатою, вона скоро зазеленіє. Тоді він розказуватиме дітям, як то

в них, вдома, працювали на полі. Як було приємно дивитися на рідні ниви, що обиділи врожай. І що означало бути господарем.

Жінка дивилася на Дмитра через вікно і все ще нічого не розуміла. Але сонце гледило його лагідно по голові — сонце розуміло. І діти, коли він їм розкаже про землю, повинні зрозуміти. Вони ж його крові...

Увага! НОВА ПЛАТІВКА! Увага! 15 найкращих пісень: Чорні опали як терен, Марі, Ой піду я на долину, Гей гей смереки, Ой заграйте музики й інші. — Довгограюча платівка-стерео коштує тільки \$4.50 разом з пересилкою. Замовлення надсилайте на адресу: Prokip Naumchuk, 64 Hewitt Ave., Toronto, 3, Ont., Canada

БАКАЦІ

ДЕШЕВІ ВАКАЦІЇ
В СОНЯШНІЙ ФЛОРІДІ

ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ ПОСЛЯ
ЛІТНІХ МІСЯЦІВ

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМЦІВ В МА-
ЯМІ ПОРУЧАЄ НАШИХ ЧЛЕНІВ З ГАСЛОМ:

СВІД ДО СВОГО!

R. BALABAN HOLLYWOOD DUPLEX APTS
Bedroom — Efficiency — Week or Season
(Влизько моря)
1109 U.S. 1 Highway, Florida 33020
Tel.: 923-9673

W. BORA SUN RAY APTS
(Над морем)
728 Ocean Dr., Miami Beach, Fla. 33139
Tel.: 538-9533

A. UHLAR GOLDEN STROND APTS
161 Isle of Venice, Fort Lauderdale, Fla. 33301
Tel.: 522-2096 or 563-0889

W. TRACH BAY POINT APTS
(Над рікою, 5 хвилин ходу до моря)
8200 Byron Avenue, Miami Beach, Fla. 33141
Tel.: 866-0777

„КОВБАСНОК АГЕНЦІЯ”
Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

• ВІЛІТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
• ВСІХ ІМПІРАЦІЙ СПРАВИ;
• ВСІ РОДИ ЗАВЕЗІЩЕННЯ;
• ПОСРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
• ПЛАНКРІД ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІ;
• МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗІ.

Віра КОВБАСНОК-ШУМЕНКО Анна ШУМЕНКО
ВІДКРИТО: в КОЖНИЙ ДЕНЬ ВІД 9:30 — 6:00 веч.
в ПОНЕДІЛОК до 7-ої веч.
в СУБОТУ до 12-ої дня

ТАРЗАН, Ч. 6561. Абуззі ви ступає, як речник бонгів

Мій освічений 16-ий син Абуззі каже мені, чому я не можу покласти свого відчуженого пальця на договір, який говорить, що землю, я

кої не потребує батизу, будуть управляти бонги... Договір мусить говорити, що ту землю будуть «посідати» бонги. Ажжж, мій син

с мужним і обережним чоловіком! Бачите, пане, багато років тому, коли бонги були не-додати бонги. Ажжж, мій син

Різне

UKRAINEAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City Tel.: 475-7490. — Вислано ПАЧКИ з ОДЯГОМ, ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Рішюче прийомно замовлення на мотоцикли, холодильники, телевізори і машини до праця. Урах. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч., в неділю від 10-2 по пол.

УКРАЇНЕЦЬ
ПЕНСІОНЕР

пошукує жінку-українку до вдоволення до дому. Прошу зголошення слати на адресу: Mr. Georgij Supran 1542 Conynolse Street Pittsburgh, Pa. 15212

VOCATIONAL GUIDE

MISSION:
POSSIBLE
Write:
Xavier Mission Sisters
Fraser, Michigan 48026

До винайму

ДО ВІНАЙМУ
3 1/2 KIM. APARTMENT

2-ий поверх, опріаннтя гарячою водою, ліфт, від 1-го червня. \$160.00 — Vailburg — Newark, N.J. Тел. в кожний час 763-6711

Real Estate

УКРАЇНЦІ!
Не платіть дорогого рент, купіть собі свій власний дім, з невеликою готілкою.

Доми, бізнеси, фарми, землі, літніска.

GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel. 477-6400

STATEN ISLAND
Дуже гарна 2-х род. хата, велика вітальня — 22' x 16', модерна кухня, 3 спальні і ланічка на 1-му пов. Другий поверх має 6 кімнат і ланічку. Викінчена ланічка, гараж і великий город. В дуже добром стані. Ціна \$48,900. Також масмо вибір будинків, починаючи від \$20,000 до \$70,000.

ELIZABETH C. GIBA
REAL ESTATE
Tel.: 981-4600

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО
ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕ-
ДЕ ДО ПРОСВІТИ, А
ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Завдання
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1457
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. Контрольована температура. М'яка капцля до ужитку ДАРОМ.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED
Обслуга ПІРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

YOU SEE, SIR, MANY YEARS AGO, WHEN BONGOS WERE SLAVES OF BATIS, WE WORKED LAND BATIS OWNED. NOW, TO STAY FREE, WE MUST OWN LAND WE WORK.

THE TREATY MUST SAY SUCH LAND WILL BE OWNED BY BONGOS. E-YA! MY SON IS A WISE AND CAREFUL MAN, TARKAN!

ANY EDUCATED PERSON, ABUZZI TELLS ME WHY I CANNOT PUT MY THUMBPRINT ON A TREATY THAT SAYS LAND BATIS IS NOT NEEP WILL BE WORKED BY BONGOS...

8-0 6561

Мій освічений 16-ий син Абуззі каже мені, чому я не можу покласти свого відчуженого пальця на договір, який говорить, що землю, я

кої не потребує батизу, будуть управляти бонги... Договір мусить говорити, що ту землю будуть «посідати» бонги. Ажжж, мій син

с мужним і обережним чоловіком! Бачите, пане, багато років тому, коли бонги були не-

додати бонги. Ажжж, мій син